

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at <http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content>.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

BODLEIAN GENIZA FRAGMENTS.

II.

MS. Heb. b. 12, fol. 25. Paper, $13\frac{1}{4} \times 11$ inches. The beginning is lost and many passages are almost illegible. The name of the author, Nehemiah b. Kohen Zedeq, is written on the verso, which is otherwise blank, in a hand different from that of the text and perhaps a little later. There is, however, no reason to doubt the ascription. Nehemiah became Gaon of Pumbeditha in 961, and as the date Kislev 274 at the end (= 1274 Sel. = Dec. 962 A.D.) seems to be that of the writing, this may be his autograph. The purport of the letter is much the same as that of his predecessor, if the first letter in No. I is rightly attributed to Aaron Gaon. The College at Pumbeditha is neglected in 962, as it was ten years before, and Nehemiah insists with an almost pathetic earnestness on the duty of supporting it. The letter does not add much to our scanty knowledge of the period, but considering that we possess nothing by this Gaon and only know of him from his enemies, the text seems worth publishing. It is most unfortunate that the early part of it is so much broken, since in line 4 he is evidently speaking of some one who died in Nisan of the previous year (= April, 962), though the expressions used can hardly apply to his predecessor Aaron, with whom he was on the worst of terms. He was, however, apparently anxious to put matters in the most favourable light, as we see from the account of his accession in line 19, which hardly agrees with what is known from Sherira. Who the two young men were (line 25) I cannot even guess.

נחמיה הכהן ראש הישיבה שלגולה בן כהן צדק ראש הישיבה שלגולה
 . . . תדירה . . . בני תורה ויצליחו . . .

(1) . . . (2) . . . חוסן ישועות ו[ר]חמים אמיצים מן השמים יהיו לכם
 יקירינו ולזרעכם (3) . . . אח[ינו] ומן אלופי הדר ורבני הישיבה וחכמיה
 וזקיניה ואיתניה ובני גאוויה (4) . . . בית דין אחינו רוח יי (5) תניחנו
 בשנה שעברה בחדש ניסן כי היה הוד הישיבות ונשתומם עולם עלינו
 ואחריו שבנו [ליוצ]רנו וצידקנו משפטיו והודינו לפניו על כל מידותיו ככת
 חסד ומשפט (6) אשירה לך יי אומרה ומודיעים אנו כי מידת
 הראש לדרוש את שלום אחיו ישראל ולשאל עליהם ועל יישוביהם ככת
 שאלו שלום ירושלם ישליו אהבך וביותר (7) על שלום אחיו ורעיו ככת
 למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך ותמיד אנו משאלים
 בשלומכם ו[מ]ברכ[ים] אתכם ונוטרים אהבתכם ומגידים אחותכם וריעותכם
 למען (8) לא תשכחנה ולא תזכנה ומעת לעת תצמחנה ותפרחנה ולקיים
 מאמר הכת רעך ורע אבך אל תעזוב והיה ראוי עליכם גם אתם

להיחזק בזאת כדי שלא תסור האהבה (9) מבינינו עד עולם
 ומרוב אהבתנו לכם עם עוצם הכרית אשר בינינו וביניכם שאנחנו כותבים
 אליכם בכל שנה ומקוים ומיחלים מכם שתזכרו לנו האהבה והברית והירידות
 (10) [יש]בו בנו ובחכמי הישיבה ותשלחו לנו ולהם הנדבות והפסיקות
 והחומשים כאשר היו עושים אבותיכם זל לב מקדם וגם כעשותכם אתם
 בימי הנפטר ויעבור קציר ויכלה קיץ (11) ולא ראינו מכם מאומה ואינו
 יודעים בעבור מה עזבתנו ושכחתנו והשלכתנו אחרי גוכם ואינכם
 מחזיקים בברית נאון אבינו נוחו עדן שכרת את אבותיכם שמה חס ושלום
 (12) מאסתנו או נעלה נפשכם אותנו שאפילו אינכם משיבים על אגרותינו
 או שמה יש לכם ספיקה באמיתת שררותינו ובזקנתנו ובגודל משפחתנו
 עם חכמתינו ויראתינו (13) מיי הלוא ברחמי שמים כל העם גבורים
 אחרינו ומתנהגים על פינו וכי אין משיב על דברינו ולא פוצה פה
 ומצפצף כנף לפנינו אילא הכל פה אחד לעורינו ומשועים (14) להאריך
 חיינו כי נשארנו בדורינו זה יתר ראשונים ויתר לאחרונים למה אינכם
 נוהגים בנו אתם אחינו כמנהג זולתכם ויותר לפי שהיינו סבורים בכם
 שתהיו לנו לעזרה (15) ולמחיה כל ימי שנותינו ולא עלתה על לבינו
 שתכעיסנו ותעציבנו כי מר לנו עונכם אותנו בשנים שעברו גם הוקשה
 לנו כי לא השגחתם בנו ולולא בונתנו (16) לזכותכם עם כובד עול
 החבמים עלינו לא היינו מטריחים אתכם והיינו מקילים מעליכם ובעבור

פרנסת החכמים איננו רשאים להניח לכתוב אליכם ולבקש מחיתם (17) כי התורה בהם תעמוד וישראל בזכות התורה הן חיון ככת כי היא חיך וארך ימיו ועוד כי חיון אנחנו לגלות אונכם ולהוכיחכם בכל עת לקיים הוכח לחכם ויאהבך (18) ואומ' טובה תוכחת מגולה מאהבה מסתרת ונאמר ולמוכיחים ינעם ועליהם תבוא ברכות טוב על המוכיח ועל המתוכח ואשתקד כתבנו אליכם יקירינו והודענוכם (19) חחידוש שהיה לנו אחרי הנפטר בחזירת כל החכמים אלינו ושבתם לפנינו ושבועתם לנו והשוותם בגאונותינו עם עוצם מנינם וחרה לנו באשר לא החזרתם (20) התשובה גם החלשתם דעתינו כי לא שלחתם נדבתכם וידי יצילכם מאונאתינו עתה יקירינו בבקשה מכם שתיטיבו דרכיכם עמנו ותפול נא תחינתנו בלבבכם (21) וחוסו עלינו והביטו בלחצינו ובאלצינו ורחמו על אחיכם בני הישיבה והתבוננו בדלותם וזכו בהם והתנדבו לנו ולהם כנדרת רוחכם וכטובת עינכם גם הכפילו נדבת [כם] (22) תחת השנים שעברו והוכיחו הקהילות בעבורינו ורצום בעדינו עד שיעשו לנו פסיקות חשובות וישלחום בשמינו עם החומשים הנקבצים אצלכם והיה הכל על (23) ידי בני אהרן שמרם אל ונחמונו בפעם הזאת בהקשיבכם למילינו למען נעביר על כל אשר חלף מן רישולכם ונשמח ונגיל באחרונה ותברככם נפשינו עם נפשות (24) רבות וחנה שלחנו על יד יקירנו מר שלמה הזקן החשוב הפקיד שלנו נט' רח' בן מר' עלי זכ' לב הידוע בבן טבנאי אגרת פתוחה אל הקהילות ועמה כתב נידוי על בורות (?) (25) שני הנערים הכלבים העזים כחשון ושבירא הרעים התועים עזרו על קריאתם וחזקו העם לעשות ככל הכתוב בהם גם היוהרו בכבוד מר' שלמה פקידנו ויקרוהו (26) כי הוא ראוי לכל כבוד ויקר וכבר הוא יעצנו לכתוב אליכם מאהבתו לכם והתרחקו מן המתעים המנודים ואל תקבלו כתבם ואל תפנו אל רהבם ואל תקראו בשמם כי אין טובה (27) עמם ושימו דעתכם אלינו ומהרו נדבתכם לפנינו עם התשובה ואל תאחרום וכל חפץ וצורך ושאלה אשר יהיה לכם פירשום לפנינו כדי שנצוה ויוקמן כהכין יוצרנו ושלומכם

כסלו שנת קקע"ד

III.

MS. Heb. c. 28, fol. 15. Paper, $11\frac{3}{4} \times 8$ inches. The letter consists of 27 lines, unskilfully written, with some corrections. It is an appeal from the Jews of Jerusalem to Ephraim ben Shemariah of Egypt for help in their difficulties. The number of pilgrims has fallen off, and the contributions do not enable them to pay the heavy taxes. There is no date, but as Ephraim was a person of importance who appears in several documents, we are able to determine it with some degree of certainty. In MS. Heb. a. 2, fol. 4 [Catal. no. 2805], dated 1030, at Fostât, he is a witness to the Kethubhah of Berakhah bath Shemariah (his sister?). In MS. Heb. b. 11, fol. 12 [Catal. no. 2874] he is also a witness. The deed is broken and the date incomplete, the tens being lost. In the Catalogue I have given it as 47[0]7 A.M., but as the verso is dated 1039, it is probably 47[9]7 A.M. = 1037 A.D. Another fragmentary deed, to which he is a witness, is MS. Heb. c. 28, fol. 30 [Catal. no. 2876], dated 1041 at . . . on the Pishon. A letter addressed to him in MS. Heb. d. 65, fol. 4 [Catal. no. 2877] is dated 1035. The letter in MS. Heb. a. 3, fol. 28 [Catal. no. 2873] was written about the same time, as I hope to show in a future number. I misread the date when writing the description for the Catalogue. The present letter may then reasonably be supposed to belong to some time about 1030-1040.

Since the text was in type, I learn from Dr. Poznański that it has been already published by Wertheimer (from whom it was bought) in his גני ירושלם II, fol. 17 (Jerusalem, 1901). However, it was desirable to reprint it in connexion with the other documents relating to Ephraim.

שלום ממרומים וכן וחסד ורחמים וברכות מסוימים וטובות מקוימים
ושנים נעימים ליקירנו וחשובנו כב גר קד מר ורב אפרים החבר המעולה
העומד בפרץ בשירות עמו בדעה והשכל ישמרו צורנו וינצרו ויעזרו ובצל
כנפיו יסתירו בן כב מר רב שמריה העזתי המלמד נוחו בנ ערן

שא זקיננו החבר היקר שלום גדול מאת צורנו יתרום וממנו אחיך כת הרבנים היושבים בעיר הקדש הכת העלובה העצובה הכאובה אשר אנחנו סובלים עול הגוים ועומסים כל טורח ונצער נפשינו עבור ישיבת המקום הזה אבל רחמי רחום גברו עלינו כי יושביו מתרצים בדבר מועט ולא נכחד ממך יקירנו כי בשנה הזאת היו החוגגים מעט במספר ואשר קבצוהו לא היה בו כדי העונש אשר עלינו בכל שנה והוצרכנו ללוות מה שנשאר ולא די לנו הענשים אשר אנו שוקלים בכל עד אשר היכנו צורנו במכת הרעב לא נמצא דבר בל [בכל 1.] ארץ פלשתיים והעניים הרבים ואנו פוחדים מן המס היו העניים ישקלו מעט ואנחנו נלוה הנשאר בעוונות העניים לא נשאר להם מחיה ואנו אין לאל ידנו עד ירחמינו צורנו ועתה ווסתך עמנו בכל עת לעשות טובה עם כל ציר אשר נשלח אל מצרים ותלמד עליו זכות ותעשה את זקיננו ותשתדל בכל יכלך כי הדבר עליך ותלוי בכ ועתה הנה נועצנו יחד ושמנו שלוחנו מר רב יוסף החזן ברבי יפת המלמד והוא איש עניו וכתבנו עמו כתבים אל הקהלות אל מצרים ואל כל סביבותיה ואל כל הזקנים והבטחון באלהי ישראל ובך החבר היקר המעולה להנחתו בדרך שילך ולהליץ ישרו ויושר המקום הזה ותעשה עמו כווסתך כי אתה העיקר ואשר יזמן המקום תקח בו דיוקנאות בשם אדוננו גאון נטר רחמ' ולא נכחד ממך כי בכל עת לא נפסיק זכר קהלות מצרים באשר עשו עמנו פעם בפעם בכלל וזכרך בפרט בתוך כל קהל ובכל מועד ובהר הזתים צור ישמע תפלתינו ויאזין בקשתינו בעדך ובעד כל נלוויד ובעד כל בית ישראל ושלומך וטובותך וברכותיך ירבינו . . תיון נצח סלה ישע רב

On the verso is the address as follows:—

[אל] יקירנו וחשובנו כב גו קו מו ורב אפרים
 החבר המעולה ישמרו צורו וינצרו יוצרו
 בן מו רב שמריה המלמד תנצב

מצרים

The rest of the verso is blank.

A. COWLEY.